

عنوان مقاله:

بازنگری در سبک زندگی در جهت حمایت از محیط زیست

محل انتشار:

پنجمین همایش ملی تنوع زیستی و تاثیر آن بر کشاورزی و محیط زیست (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسنده:

مهدی فجری - کارشناس ارشد پژوهشی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان غربی، بخش تحقیقات علوم دامی

خلاصه مقاله:

بیاید چشم ها را بشویم و از زاویه دیگر به جایگاه انسان در نظام آفرینش بنگریم. سوال این است که آیا ما مجازیم زمانی که میان خود و سایر گونه ها «قضاوت» می کنیم، اخلاق خود را که بر ساخته خودمان است، ملاک قضاوت قرار دهیم؟ این کاملاً ناعادلانه است. دیدگاه انسان شناسانه نمی تواند و نباید ملاک قضاوت میان ما و سایر گونه ها باشد. تا زمانی که از موضع گونه برتر و صاحب اختیار به سایر گونه ها می نگریم، با استدلال هایی از این دست که سایر گونه ها را حفظ کنیم، چون سودی به ما می رسانند یا حتی ممکن است در آینده فایده ای برای ما داشته باشند و یکی از دردهای ما را درمان کنند یا حتی این اندیشه که آنها زیبا هستند، پس بگذاریم ما و نسل های آینده از این زیبایی ها بهره مند شویم، جملگی استدلال های انسان محورانه، کاسب کارانه و به تعبیری خودخواهانه است. در این دیدگاه، وجود تمام موجودات تنها به جهت خدمت رسانی به انسان، موجه است و فراتر از آن دلیلی متصور نیست؛ ماییم که محور تمام هستی و ملاک سنجش هر خوب و بدی هستیم. این توجیهات برآمده از اخلاق ما انسانهاست که این اخلاق، خود بر ساخته بسیار سترگی از یافته های انسان شناسی و جامعه شناسی است. زیست شناسی و اکولوژی فارغ از آن پیش فرض ها و پیش داوری های عقلم که نگرش و جهان بینی ما را شکل داده اند، به ما می گویند که در نظام خلقت، انسان با سایر گونه ها برابر است. اکنون اگر دیدگاه نظام برابری زیست شناختی را پذیرفتیم و ارائه های خود ساخته را به کنار افکنیم، آنگاه در می یابیم که اخلاق درون گونهای ما نیز به کار رفتار میان گونه ای نمی آید، پس اخلاق دیگری لازم می شود که همان «اخلاق زیست محیطی» است. در این نگرش، هر گونه، فقط بر اساس سود مادی یا معنوی ای که برای انسان دارد، ارزش گذاری نمی شود بلکه هر زیستمندی در ذات خود ارزشمند است؛ هر جاندار که به شرف هستی مشرف شده است واجد کرامت و لایق احترام است، خواه برای گونه دیگری (مثلاً بشر) واجد فایده ای باشد یا نباشد. در این دیدگاه، بشر دیگر «حق ندارد» برای بقا یا فنای گونه ای دیگر تصمیم گیری کند. این دیدگاه، سایر جانداران را «صاحب حق» می کند.

کلمات کلیدی:

تنوع زیستی، انسان، اخلاق زیست محیطی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1227016>

